

Uudenmaan liitto 26.4.

LAINSÄÄDÄNNÖLLISIÄ NÄKÖKULMIA TOISEN
ASTEEN AMMATILLISTEN OPPILAITOSTEN
ARJEN TYÖHÖN

Yhteisöllinen opiskeluhoito arjessa.
Lain hengen toteuttaminen Helsingissä

Crister Nyberg, ohjauspalveluiden päällikkö, Helsingin kaupunki
Crister.nyberg@hel.fi

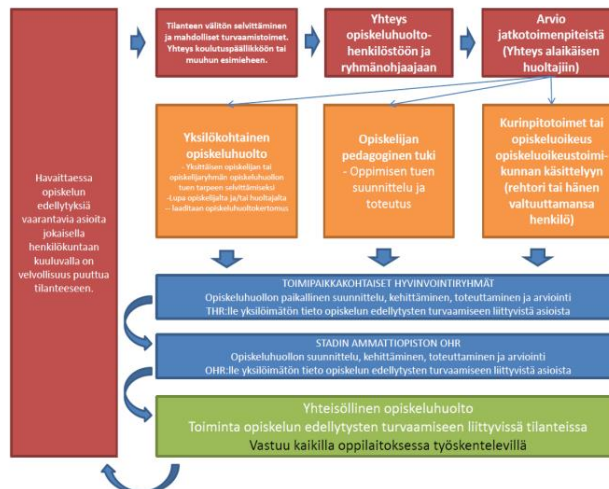
Opetusvirasto seuraa oppilaitoskohtaisen
opiskeluhoitosuunnitelman toteutumista.

Stadin ammattiopiston opiskeluhoitoryhmä arvioi
toimipaikkakohtaisten toteuttamissuunnitelmien
toteutumista ja raportoi kaupunkitason opiskeluhoillon
ohjausryhmälle.

Opiskeluhoillon kokonaisuus muodostuu yhteisöllisestä ja yksilökohtaisesta opiskeluhoillosta. Pedagogisen tuen kokonaisuus on kuvattu *Oppimisen tuen suunnitelmassa*.

c:\lusarekinnu\raa\anodata\local\micosoft\windows\temporay\internet files\content outlook\caanorwv\munkattu 26 R - opiskeluhoitosuunnitelma

Oheisessa kaaviossa kuvataan toiminta opiskelun edellytyksiä vaarantavissa tilanteissa sekä toiminnan kehittäminen ehkäisemään ja ennakoimaan näitä tilanteita. Toimipaikkakohtaisten hyvinvointiryhmien ja opiskeluhoitoryhmän tehtäviin kuuluu kerätä tietoa opiskelun edellytyksiä estävistä asioista ja niiden poistamisen onnistumisesta ja kehittää yhteisöllistä opiskeluhoitoa entistä ennalta ehkäisevämpään suuntaan.

- **Lain tarkoituksena on edistää opiskelijan ja koko opiskeluyhteisön hyvinvointia, huoltajien kanssa tehtävää yhteistyötä ja opiskelijoiden osallisuutta itseään ja opiskeluyhteisöä koskevissa asioissa.**
- Lain tavoitteena on turvata varhainen tuki sitä tarvitseville sekä opiskeluhuoltopalvelujen yhdenvertainen saatavuus ja niiden laatu.
- **Laki vahvistaa opiskeluhuollon toteuttamista ja johtamista toiminnallisena kokonaisuutena ja monialaisena yhteistyönä.**
- **Lain keskeisenä tavoitteena on siirtää opiskeluhuoltotyön painopistettä yksilökeskeisestä työstä yhteisölliseen ja hyvinvointia edistävään työhön ja parantaa opiskeluhuollon suunnitelmallista toteuttamista.**

- **Opiskeluhuoltoa toteutetaan ensisijaisesti yhteisöllisenä opiskeluhuoltona.** Opiskelijoilla on oikeus myös yksilökohtaiseen opiskeluhuoltoon, johon kuuluvat yksittäiselle opiskelijalle annettavien opiskeluhuollon palveluiden lisäksi monialaisen asiantuntijaryhmän tarjoama tuki.

Mitä tämä tarkoittaa?

- Tuen muotoja voidaan käyttää rinnakkain, toisiaan täydentäen ja siten, että ne muodostavat opiskelijan näkökulmasta toimivan kokonaisuuden. (pedagoginen tuki & opiskeluhuolto)

- Ryhmistä, luokista ja yhteisöstä keskustellaan esimerkiksi ilmapiirin, työrauhan, kiusaamisen, hyvinvoinnin, terveyden, terveystottumusten tai osallisuuden näkökulmista.
- Yhteisöllisen opiskeluhuollon kehittämisessä lähtökohdan muodostaa tieto opiskeluyhteisön ja ympäristön tilasta ja tarpeista sekä opiskelijoiden terveydestä ja hyvinvoinnista.
- Opiskelijoilta ja huoltajilta koottava tieto tarjoaa arvokkaan näkökulman opiskelijoiden ja yhteisön hyvinvointiin.

Opiskelijan asema ja osallisuus

- Opiskelijalla on yksilökohtaisessa opiskeluhuollossa ikänsä ja kehitystasonsa mukainen itsenäinen asema
- Jos opiskelija ei pysty itsenäisesti arvioimaan asioiden merkitystä, toimitaan yhteistyössä hänen huoltajansa tai muun laillisen edustajansa kanssa tämän suostumukseen perustuen.
- Huoltajalla ei kuitenkaan ole oikeutta kieltää alaikäistä käyttämästä halutessaan opiskeluhuollon palveluita.
- Oppilaitoksen tai opiskeluhuollon työntekijä on velvollinen ottamaan yhteyttä opiskeluhuollon kuraattoriin tai psykologiin silloin, kun hän toteaa opiskelijalla kyseisten palvelujen tarpeen: yhdessä opiskelijan kanssa, tai ilmoittaen
- Myös huoltajalle on annettava tieto yhteydenotosta, ellei opiskelija sitä pätevästi kiellä ottaen huomioon hänen ikänsä ja kehitystasonsa sekä asian laatu ja opiskelijan etu. **Palvelut vapaaehtoisia**

- Myös oppilaitoksen ulkopuoliset tahot, jotka ammatillisessa tehtävässään ovat saaneet tietää opiskelijan tuen tarpeesta, voivat salassapitosäännösten estämättä olla yhteydessä kuraattoriin tai psykologiin. Esim. terveydenhuollosta, lastensuojelusta tai opiskelijan työharjoittelun aikaisesta työpaikasta voidaan ottaa yhteyttä.
- Huolen syntyessä opiskelijan terveydestä (ml mielenterveys) hänet ohjataan terveydenhoitajan vastaanotolle. terveydenhoitaja voi tarvittaessa ohjata opiskelijan lääkärille tai muiden terveystalvelujen piiriin tai muiden ammattilaisten luokse. **Huom! Jatkolähetettä varten tarvitaan aika kattava selvitys: Lähettäjä voi kertoa omassa tehtävässään saadut tiedot (edelleen opiskelijan ja huoltajan kanssa yhteistyössä). Ihannetilanteessa monialaisen asiantuntijaryhmän lähettämänä, jolloin olennaiset tiedot kasattu.**

- Monialaisen asiantuntijaryhmän kokoamiseen tarvitaankin aina opiskelijan suostumus tai, hänen ikänsä tai kehitystasonsa sitä edellyttäessä, huoltajan tai muun laillisen edustajan suostumus. Lapsen huoltajat vastaavat yhdessä lapsen huoltoon kuuluvista tehtävistä ja tekevät yhdessä lasta koskevat päätökset. Yksi huoltajista riittää.
- Monialaisen asiantuntijaryhmän jäsenillä on oikeus pyytää opiskelijan asiassa neuvoa tarpeellisiksi katsomiltaan asiantuntijoilta, ja ilmaista tässä tarkoituksessa konsultaatiota antavalle asiantuntijalle myös salassa pidettäviä tietoja salassapitovelvoitteiden estämättä. Konsultaatiosta tehdään asianmukaiset merkinnät opiskeluhuoltokertomukseen.

Mutta...

- Käytännössä
- Kaikissa säännöllisesti kokoontuvissa ryhmissä on vaarana, että odotetaan asiaan puuttumisessa ryhmän kokoontumista
- Tehdään samoja asioita toisista tietämättä
- Yksilötapaamiset saattavat täyttää opiskeluhoitohenkilöstön ajan
- Aloitetaan asioiden selvittäminen alusta, kun opiskelija ohjataan eteenpäin

Mikä neuvoksi?

- Oppilaitoksen OHR:stä vastaavat luovat puitteet arjen yhteisölliselle työlle: opiskeluhoitohenkilöstölle toistuvia yhteisiä tapaamisia päivän ja viikon rakenteisiin:
- Opiskeluhoitohenkilöstön osaaminen koko yhteisön käyttöön
- Puututaan nopeasti arjen ilmiöihin ja keksitään niihin yhteisöllisiä ratkaisuja.
- Jokainen huolehtii, konsultoidaan eikä puida yksilöiden asioita.